

Kannanotto perusopetuksen tuntijakoon

Perusopetuksessa luodaan perusta elinikäiselle oppimiselle. Sen aikana lasten ja nuorten tiedot, taidot ja asenteet kehittyvät voimakkaimmin. Yhteiskunnan toiminnan kannalta strategisten alojen opiskelu perustuu äidinkielen ja matemaattisten aineiden varaan. Näille oppiaineille on varattava tarpeeksi aikaa niin ala- kuin yläluokilla. Ihmisen ajattelun kehittyminen edellyttää opiskelua em. aineissa koko lapsuus- ja nuoruusiän ajan.

Matematiikan opiskelun on tapahduttava asiantuntevassa ohjauksessa rauhallisesti siihen syventyen. Matematiikan tunteja on näin ollen lisättävä yläluokilla, joilla oppilaat saavat opettamaansa aineeseen perehtyneen aineenopettajan opetusta syvällisesti. Koulujärjestelmämme tarjoaa nykyisin matematiikan tunteja 12–14-vuotiaille nuorille vain 12 % oppitunneista, mikä on kansainvälisesti vertaillen vähemmän kuin keskimäärin (EU 13 % ja OECD 13 %). (Education at a Glance 2007, OECD INDICATORS, s.371).

Fysiikka ja kemia luovat korkean teknologian perustan. Uudet innovaatiot edellyttävät huippuosaamista näissä aineissa. Kokeellisten luonnontieteiden opiskelu kehittää paitsi oppilaan teoreettista ajattelua myös kätevyyttä ja kekseliäisyyttä, kunhan aikaa on vain varattu kylliksi niin teoreettiseen pohdintaan kuin kokeelliseen työskentelyyn. Opettajilta nämä aineet vaativat syvällistä perehtyneisyyttä, sillä arkiajattelu on monesti ristiriidassa luonnonlakien kanssa.

Tietotekniikka on saatava kaikille oppilaille yhteiseksi oppiaineeksi, jotta Suomen kehitys tietoyhteiskuntana ei vaarannu. Yhteisiin tavoitteisiin tulee sisältyä tekstin- ja kuvankäsittely, taulukkolaskenta ja internetin avulla tapahtuva tietojen haku sekä sosiaalisen median sisällön tuotantotekniikan opetus. Kaikille oppilaille on opetettava nettietikettä, annettava tietoja netin vaaroista sekä sen turvallisesta käytöstä. Nykyaikaiseen tietotekniikan opetukseen on siis sisällytettävä myös viestintä- ja mediatekniikkaa perinteisten atk-taitojen lisäksi. Tietoteknisessä yhteiskunnassa arkipäivän toiminnot kuten koulutus- ja työpaikkailmoitukset, hakulomakkeet ja pankkiyhteydet ovat muuttuneet sähköisiksi. Nuoret, joiden kotona ei ole osaamista tai varaa tietotekniikan käyttöön, ovat syrjäytymässä tämän yhteiskunnan ulkopuolelle. Suomi tarvitsee tieto- ja viestintäteknikassa myös innovatiivisia huippuosaajia. Tällä osaamisalueella globaali kilpailu on kovaa ja Suomi tarvitsee jokaisen lahjakkuuden vahvistamaan kilpailukykyämme sekä luomaan ihmiskeskeistä teknologiaa.

Julkisuudessa on esitetty väitteitä siitä, että taito- ja taideaineiden määrä olisi perusopetuksessa romahtanut. Tosiasiassa kaikille oppilaille yhteiset, ns. pakolliset taito- ja taideaineiden tunnit, ovat yläluokilla yleisesti ottaen säilyneet aivan ennallaan edelliseen tuntijakoon (v. 1994) nähden. Valinnaisaineisiin varatun tuntimäärän väheneminen on taide- ja taitoaineiden lisäksi vähentänyt myös muiden valinnaisaineiden kuten esimerkiksi tietotekniikan sekä talous- ja yrittäjävalintoja (Liite: Peruskoulun tuntijako).

Kansainvälisesti tarkastellen maassamme tarjotaan peruskoulun yhteisinä aineina taideaineita 12–14-vuotiaille keskimääräistä enemmän (9 %) (EU ja OECD 8 %) samoin kuin taito- ja taideaineiden valintoja mahdollistavaa valinnaisuutta (20 %), (EU 7 % ja OECD 9 %). (Education at a Glance 2007, OECD INDICATORS, s. 371).

Koululaisten ajankäytöstä ovat huolissaan monet tahot. MAOL on erityisen huolissaan siitä, että oppilaille on peruskoulussa liian vähän aikaa syventyä opiskelemaan matematiikkaa, fysiikkaa, kemiaa ja tietotekniikkaa.

Matemaattisten Aineiden Opettajien Liitto MAOL ry

Irma Iho
puheenjohtaja